

Biblická hodina – 10.04.2025

Suspírium: „Z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj vyvolený Syn, jeho počúvajte!“ A keď hlas doznel, ostal Ježiš sám. V tých dňoch zachovali mlčanie a nikomu nehovorili o tom, čo videli.“ (Lk 9,35-36) Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 559: „Vpred bratia, poďme len vpred...”

Modlitba: Pane Ježišu Kriste, žehnáme a chválime Ťa za Tvoje dlhotrvajúce milosrdenstvo, Tvoju prozreteľnú lásku a predovšetkým Tvoju vernosť. Ďakujeme, že si nám dovolil prísť k Tebe, lebo nás neodmietaš. Ďakujeme, že hovoríš do našich životov svojim slovom, napomínaš nás, varuješ nás a zároveň nám dávaš silu. Prosíme Ťa, aby si nám daroval to, čo si myslíš, že teraz potrebujeme. Vidiš, Pane, naše životy, naše ťažkosti a zlyhania. Toľko vecí sa Ťa pokúsi vziať z nášho pohľadu. Pomôž nám držať sa Ťa, silne pridržať sa Ťa, stáť za Tvojím slovom a nechať Ťa vykonať v každom z nás to, čo uznáš Ty za dobré. Prehovor k našim srdciam, urob ich vnímavými a pomôž nám otvoriť dvere nášho srdca Tebe, Ktorý si Pán pánov a Kráľ kráľov. Amen.

Biblický text: Kniha proroka Ezechiela 40. kapitola 1-47. veršov: „*V dvadsiatom piatom roku nášho zajatia, na začiatku roka, desiateho dňa prvého mesiaca, v štrnástom roku po dobytí mesta, práve v ten deň bola nado mnou Hospodinova ruka. Zaviedol ma v božských videniach do Izraela a postavil na veľmi vysoký vrch. Bolo na ňom z južnej strany čosi ako stavba mesta. Zaviedol ma tam, a hľa, bol tam muž, ktorý vyzeral ako z bronzu. V ruke mal lanovú šnúru a trstinu na meranie. Stál v bráne. Ten muž mi povedal: „Človeče, dobre sa pozeraj, pozorne počúvaj a sústreď myseľ na všetko, čo ti ukážem, lebo kvôli tomu si musel sem prísť, aby som ti to ukázal. Všetko, čo uvidíš, oznám domu Izraela.“ Hľa, z vonkajšej strany budovy bol múr všade dookola a muž mal v ruke šesťlaktovú trstinu na meranie. Každý lakeť bol o dľaň dlhší ako obyčajný lakeť. Hrúbku múru nameraj jednu trstinu a výšku jednu trstinu. Potom ma zaviedol k bráne, ktorej priečelie smerovalo na východ, vystúpil po jej schodoch a zmeral prah brány: bol široký jednu trstinu a druhý prah bol široký jednu trstinu. Strážnica bola jednu trstinu dlhá a jednu trstinu široká. Priestor medzi strážnicami meral päť lakťov. Prah brány smerujúci dovnútra k predsieni brány meral jednu trstinu. Zmeral predsieň brány do vnútra: jedna trstina. Zmeral predsieň brány: osem lakťov. Jej piliere boli dlhé dva lakte. Predsieň brány smerovala dovnútra. Východná brána mala tri strážnice z jednej i z druhej strany. Všetky tri mali rovnaký rozmer, aj piliere mali rovnaký rozmer na oboch stranách. Zmeral šírku otvoru brány: desať lakťov; dĺžku brány: trinásť lakťov. Pred strážnicami bola ohrada, jeden lakeť na jednej strane a jeden lakeť na druhej strane. Strážnica bola šesť lakťov na jednej strane a šesť lakťov na druhej*

strane. Zmeral bránu od zadnej steny strážnice na jednej strane po zadnú stranu strážnice na druhej strane: šírka bola dvadsaťpäť lakťov. Dvere boli naproti sebe. Potom zmeral predsieň: šesťdesiat lakťov. Okolo predsiene brány bolo nádvorie. Od priečelia vchodu do brány až po priečelie vnútri položenej predsiene bolo päťdesiat lakťov. Na strážniciach dookola boli zamrežované okná, i na ich pilieroch dookola vnútri brány. Práve tak na jej predsieni zvonútra boli dookola okná. Na pilieroch boli palmy. Potom ma zaviedol na vonkajšie nádvorie, a hľa, boli tam komory. Nádvorie všade dookola bolo vydláždené. Na dlažbe bolo tridsať siení. Dlaždice sa pripájali na boky brány podľa dĺžky brán. To bola spodná dlažba. Potom odmeral priestor od priečelia spodnej brány k priečeliu vnútornej brány: sto lakťov na východ a na sever. Aj na vonkajšej nádvornej bráne, ktorá smerovala na sever, odmeral dĺžku i jej šírku. Jej strážnice boli tri na jednej a tri na druhej strane i jej piliere. Predsieň mala rozmery ako v prvej bráne, teda päťdesiat lakťov bola jej dĺžka a dvadsaťpäť lakťov šírka. Jej okná, predsieň i jej palmy mali rozmery ako pri bráne obrátenej na východ. Po siedmich schodoch sa vystupovalo hore k nej a jej predsieň ležala smerom dovnútra. Brána vnútorného nádvoria ležala oproti severnej bráne, ako aj pri východnej bráne. Muž namerl od brány po bránu sto lakťov. Potom ma viedol na juh, a hľa, bola tu brána obrátená na juh. Potom zmeral strážnice, jej piliere i jej predsieň. Mali tie isté rozmery ako predchádzajúce. Okná na nej i na jej predsieni boli dookola ako predchádzajúce. Päťdesiat lakťov bola jej dĺžka a dvadsaťpäť lakťov šírka. Sedem schodov tvorilo jej výstup, jej predsieň smerovala dovnútra. Mala palmy na svojich pilieroch na oboch stranách. Brána vnútorného nádvoria bola obrátená na juh. Od brány po bránu namerl sto lakťov. Potom ma zaviedol do vnútorného nádvoria cez južnú bránu a zmeral južnú bránu. Mala rozmery ako predchádzajúce. Jej strážnice, piliere i jej predsieň mali tie isté rozmery ako predchádzajúce. Aj na nej, aj na jej predsieni boli dookola okná. Päťdesiat lakťov bola jej dĺžka a dvadsaťpäť lakťov šírka. Predsiene boli dookola. Mali dĺžku dvadsaťpäť lakťov a šírku päť lakťov. Jej predsieň ležala smerom k vonkajšiemu nádvoriu, na jej pilieroch boli palmy a osem schodov tvorilo jej výstup. Potom ma zaviedol do vnútorného nádvoria smerom k východu. Keď zmeral bránu, namerl tie isté rozmery. Jej strážnice, jej piliere i jej predsieň mali tie isté rozmery ako predchádzajúce. Mala okná všade dookola, ako aj svoju predsieň. Bola päťdesiat lakťov dlhá a dvadsaťpäť lakťov široká. Jej predsieň smerovala k vonkajšiemu nádvoriu. Na jej pilieroch boli palmy na oboch stranách a osem schodov tvorilo jej výstup. Potom ma zaviedol k severnej bráne. Namerl tie isté rozmery ako na predchádzajúcich. Jej strážnice, jej piliere i jej predsieň mali tie isté rozmery. Mala okná dookola i predsieň na oboch stranách. Bola päťdesiat lakťov dlhá a dvadsaťpäť lakťov široká. Jej predsieň smerovala k vonkajšiemu nádvoriu. Na jej pilieroch boli palmy na oboch stranách a osem schodov tvorilo jej výstup. Bola tam komora, ktorej

vchod bol v predsieni brány. Tam umývali spaľovanú obetu. V predsieni brány boli dva stoly z jednej strany a dva stoly z druhej strany, aby sa na nich dali zabíjať spaľované obety, obeta za hriech a obeta za vinu. Na vonkajšej strane pri výstupe, pri vchode severnou bránou boli dva stoly, na druhej strane predsieni brány boli dva stoly: štyri stoly tu a štyri stoly tam po stranách pri vchode brány, spolu osem stolov, na ktorých zabíjali. Štyri stoly na spaľované obety boli z kamenných kvádrov, poldruha lakťa dlhé, poldruha lakťa široké a lakeť vysoké. Na ne kládli náčinie, ktorým zabíjali spaľovanú obetu i obetu s hostinou. Okraje na dľaň široké boli dookola upevnené a dovnútra zahnuté. Prinesené mäso na obetu sa kládlo na stoly. Na vonkajšej strane vnútornej brány boli dve komory vo vnútornom nádvorí: jedna na boku severnej brány – s priečelím smerujúcim na juh, a druhá na boku južnej brány – s priečelím smerujúcim na sever. Povedal mi: „Táto komora, ktorej priečelie smeruje na juh, je určená pre kňazov vykonávajúcich službu v chráme. Komora, ktorej priečelie smeruje na sever, je určená kňazom vykonávajúcim službu pri oltári. To sú potomkovia Cadókovi, ktorí spomedzi Léviovcov smú predstúpiť pred Hospodina, aby mu slúžili.“ Potom zmeral nádvorie. Bolo sto lakťov dlhé a sto lakťov široké, teda bol to štvorec. Oltár stál pred chrámovou budovou.”

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

1-4. verše: Opis chrámu, ktorý podáva prorok Ezechiel, je podrobne zachytený v nasledujúcich dvoch kapitolách. V božských videniach ako kňaz, ktorý ešte poznal chrám zo starých čias v jej nádhere, vidí, čo Pán nanovo pripravuje svojou milosťou a láskou tým, ktorí Ho milujú. Sprevádza ho muž z bronzu, ktorý drží v ruke meraciu trstinu a ľanovú šnúru a oznamuje rozmery vonkajšieho a vnútorného nádvoría, strážnic a komôr chrámu. Nebeský sprievodca v chráme zobrazujúcom slávu Božiu opisuje všetko. Nebeský opis na zemi o chráme Hospodinovom. Chrám Boží a jeho nebeský opis v tom čase, keď chrám Boží už nestojí. Proroctvo začína časovým údajom, ktorý je veľmi presný. Podľa bádateľov sa tento odkaz Boží odohráva v roku 573/572 pred n. l., v predvečer nového roka, keď bol Babylon dejiskom veľkých sviatkov, pretože pohania v Babylone uctievali boha Marduka. Nový rok v živote Izraela je poznačené veľkým vyslobodením z Egypta. Bol to sviatok, keď sa spoločne pripravovali na sviatok Veľkonočného baránka: *„Celej izraelskej pospolitosti oznámte: ,Desiateho dňa tohto mesiaca nech si každý rod zaobstará baránka; jedného baránka pre domácnosť. Ak je rodina malá a nemohla by zjesť jedného baránka, nech sa spojí s najbližším susedom, aby ich bolo dosť na zjedenie baránka.“* (II Mojž 12,3-4) Prorok však vidí tento Nový rok inak ako tie predchádzajúce. Pre neho a jeho ľud to nie je nový rok, ale nová éra. Éry a obnovujúce obdobia v našom živote, ktoré nesúvisia s pôžitkami, ale s Božou spásou. Nie sú to ľudské priania, úmysly a predsavzatia, ale náš život a naša služba zamerané na jediného

pravého Boha. On je iniciátorom a realizátorom tejto novej éry. Prorok stojí v Izraeli na vysokom vrchu a čaká na Boha. Úlohou proroka je hlásať to, čo hovorí a ukáže nebeská bytosť. Zjavuje mu všetko. Hora je miestom stretnutia Boha a človeka vo Svätom Písme: „*O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a jeho brata Jána a vyviedol ich na vysoký vrch, kde boli sami.*” (Mt 17,1) Vysoký vrch. My sme zvestovateľmi toho, čo nám predostrie Hospodin, čo nám dá porozumieť zo svojho Slova. Videnia sa skončili, ale Jeho slovo je živé a účinné. Nie viac a nie menej, ako svedčiť o tom, čo sme dostali od Pána, to je našou úlohou.

5-27. verše: Múr nie je typicky hradbový, ale stačí na oddelenie pozemskej a nebeskej sféry. Múr tvorí ostrú hranicu. Čo je súčasťou svätého miesta a čo nie? Čo je súčasťou chrámu Božieho a čo nie. Hospodin a Jeho cirkev nie je miestom nevážnosti. Čo sa stane za múrmi hradieb, to zostane vonku. Tu nemožno zamieňať to, čo prinášame a do čoho vstupujeme. Pán a Jeho cirkev je dejiskom Slova Božieho. Dom Pána nesie Jeho meno, ale človek nevie byť úplne spojený s týmto miestom. To miesto na zemi Pána celkom ani nevystihuje, ako o tom reční múdry Šalamún: „*Môže vôbec Boh prebývať na zemi? Veď samotné nebesia, ba ani najvyššie nebo ňa nemôžu obsiahnuť! Tým menej tento dom, ktorý som postavil.*” (IKrľ 8,27) Za múrmi chrámu. Vonkajšia a vnútorná sféra. Múry nás oddeľujú od vonkajšieho sveta. Nejde o to, aby sa do kostola nedostal život, ale brány znázorňujú vchádzanie a vychádzanie. Prísľub požehnania v dome Izraela sa týka aj toho: „*Požehnaný budeš, keď budeš vchádzať a požehnaný budeš, keď budeš vychádzať.*” (VMojž 28,6) Presné miery a údaje o vnútornom, o vonkajšom nádvorí, o bránach poukazuje na to, že Izrael bude ešte kráčať tam, odkiaľ sa dostal do Babylonu. Drahí bratia a milé sestry! Aký je to pocit vstúpiť do Pánovho chrámu? Vstúpiť na miesto, kde musíme reprezentovať niečo úplne iné ako vo svete? Pamätáš si, môj drahá sestra, ako vchádzaš do domu Božieho a vychádzaš z Pánovho chrámu? Aký je to pocit stretnúť sa s duchovným, s kostolníčkou, s presbyterom, alebo s kurátorom v bráne, pri vstupe do kostola? Aký je to pocit vstúpiť a vidieť veľké dvere, krídlové dvere, vstúpiť do priestoru a zaujať si svoje miesto? Aký je to pocit v duchu sa pomodliť v lavici? Toto sú miery, šírky, a opisy chrámu, ktoré cez Ezechiela zajatcom chce Boh pripomenúť. Realita chrámu. Veľká stena, brána, prah, vchod a výzdoba sú znakom toho, že títo ľudia boli oddanými Židmi, návštevníkmi chrámu, ľuďmi žijúcimi v Jeruzaleme, ktorí si vážili duchovný pôžitok z tohto miesta. Chrám Boží a Jeho svätosť je neopísateľná, to oznamuje i žalmista: „*Otvorte mi brány spravodlivosti, vojdem nimi a poďakujem sa Hospodinovi. Toto je Hospodinova brána, ňou vchádzajú spravodliví. Ďakujem ti, že si ma vypočul, že si sa mi stal záchranou.*” (Ž 118,19–21) Vonkajšie a vnútorné nádvorie so stĺporadím a hradby so strážnicami boli plné chrámovými služobníkmi, boli to sídla chrámových strážcov. Strážnica, kde si strážca mohol oddýchnuť, tu sa mohol osviežiť, aby bola evidentná jeho

bdelosť. Počas sviatkov prišlo veľa ľudí do Jeruzalema, veľa ľudí sa hrnulo do chrámu a strážcovia sa museli postarať o to, aby nečistí a votrelci nevstupovali dnu. Tí, ktorí tam nepatrili, museli ich odstrániť. Boh a Jeho ľud musí byť pripravený na všetko. Veľa vecí sa môže prihodiť v dome Hospodinovom. Pripravenosť a obozretnosť je dôležitá. Naša cirkev má svojich duchovných a telesných strážcov, ktorí sú obozretní? Sme pripravení prijať nečistých? Sme bdelí? Sme schopní celkom odvrátiť službu votrelcov, ktorí podnecujú vzburu? Stoja na našich strážniciach, ľudia zdatní a mohutní slúžiť Hospodinovi, ktorí sú pripravení na čokoľvek, čo sa môže prihodiť? Tieto malé stĺpy slúžili na to, aby si strážcovia chrámu oddýchli a nabrali sily v izolácii. Kostolník a kostolníčka, kto ich nahradí? Existuje niekto, s kým by si mohol služobník Pánov vymeniť službu? Vnútorne nádvorie bolo miestom, kde sa čítalo a modlilo sa. Baruch prečítal ľuďom na vnútornom nádvorí Jeremiášov zvitok: *„Vtedy v Hospodinovom dome, v izbe Gemarju, syna pisára Šafána, na hornom nádvorí pri vchode do Novej brány Hospodinovho domu, Baruch prečítal z knihy Jeremiášove slová všetkému ľudu.“* (Jer 36,10) Toto bolo miesto, kde bolo možné požiadať o ubytovanie pre tých, ktorí prišli z diaľky, aby si po dlhej ceste oddýchli a nabrali sily pred vstupom do chrámu. Bohoslužba, v ktorej centre je Božie Slovo. Ísť do kostola, čo to znamená pre nás? Ako malý chlapec si pamätám, že musel som poslúchať, hlasno rozprávať v kostole, alebo šepkať bolo zakázané. Pri vstupe a pri odchode sme sa v kostole v duchu pomodlili. Vyjadrili sme svoju vďačnosť, a pripravovali sme sa na to, že sme spolu. Uctievať Hospodina a počúvať Jeho Slovo. Prekročením prahu, vnútorného nádvorja sa čas zastavil a začali sa hodiny posvätenia. Prešli sme svetom, ale v kostole to bolo bezpečie a posadili sme sa tam, kde hovorí Boh. Len potichu, v tichosti sme sa mohli v kostole chovať, a vnímali sme a všímali sme Jeho prítomnosť.

28-47. verše: Medzi doplnky vnútorného nádvorja patrili kňazské „kabínky.“ – ich obydlia. Tieto miestnosti boli prichystané pre kňazov, ktorí mali zadelenú službu v chráme Božom. Oni sa nestýkali s ľuďom, ale pripravovali sa na službu. Medzi kňazmi boli rôznorodé službukonajúci. Speváci, ale aj potomkovia kňaza Cadóka, ktorí prinášali obete mali sprístupnené tieto miestnosti. Zostal verný kráľovi aj po Absolónovej vzbure: *„Bol tam i Cadók a s ním všetci leviti, ktorí niesli archu Božej zmluvy. Keď ju zložili, Ebjatár prinášal obety, kým ľud celkom neodíšiel z mesta. Potom kráľ povedal Cadókovi: „Odnes Božiu archu späť do mesta. Ak nájdem u Hospodina milosť a privedie ma späť, ukáže mi ju i svoj príbýtok.“* (II Sam 15,24) Dávidovi hodnostári boli títo: *„Šeja bol pisárom, Cadók a Ebjatár boli kňazmi.“* (II Sam 20,15) Tieto miestnosti by som prirovnal k fare. V detstve si pamätám, že nedeľná škola po popoludňajšej bohoslužbe bola neodmysliteľnou súčasťou nášho života a s ním, spojený vynikajúci koláč pani farárky. Po nedeľnej škole bolo aj malé agapé. Fara ako prítulné miesto. Službu

Marty bolo cítiť ďaleko. Pani farárka svojou láskavosťou, s akou nám ponúkla nejakú pochúťku, ktorú pripravila, bola veľmi prívetivá. Nikto tak láskavo nás nenúkal, nás, detí, ako pani farárka.

Biblický text: Evanjelium podľa Lukáša 22. kapitola 7-38. veršov: „*Prišiel deň nekvasených chlebov, keď mal byť zabitý veľkonočný baránok. Ježiš poslal Petra a Jána a povedal im: „Chodte a pripravte nám veľkonočného baránka.“ Oni sa ho spýtali: „Kde chceš, aby sme ho pripravili?“ Odpovedal im: „Keď budete vchádzať do mesta, stretne vás človek, ktorý bude niesť džbán vody. Chodte za ním do domu, kde vojde. A pánovi domu povedzte: „Učiteľ ti odkazuje: Kde je miestnosť, v ktorej mám so svojimi učeníkmi jesť veľkonočného baránka?“ On vám ukáže zariadenú veľkú hornú sieň. Tam ho pripravte!“ Odišli teda a všetko našli tak, ako im povedal. A pripravili veľkonočného baránka. Keď prišla hodina, zasadol k stolu a apoštoli s ním. Tu im Ježiš povedal: „Veľmi som túžil jesť s vami tohto veľkonočného baránka, skôr ako budem trpieť, lebo hovorím vám: Už ho viac nebudem jesť, kým sa nenaplní v Božom kráľovstve.“ Potom vzal kalich, vzdal vďaku a povedal: „Vezmite a rozdeľte si ho medzi sebou, lebo hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z plodu viniča, kým nepríde Božie kráľovstvo.“ Potom vzal chlieb, vzdal vďaku, lámal ho a dával im, hovoriac: „Toto je moje telo, ktoré sa vydáva za vás. Toto robte na moju pamiatku!“ A podobne po večeri vzal kalich a hovoril: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás. A hľa, ruka môjho zradcu je s mojou na stole. Syn človeka síce ide, ako je určené, ale beda tomu človeku, ktorý ho zrádza!“ A oni sa medzi sebou hádali, kto z nich je ten, čo to urobí.“ Vznikla medzi nimi aj hádka, kto z nich je najväčší. Povedal im: „Králi národov panujú nad národmi, a tí, čo majú nad nimi moc, si hovoria dobrodinci. Vy tak nerobte! Kto je medzi vami najväčší, nech je ako najmenší a vodca nech je ako služobník. Lebo kto je väčší? Ten, čo sedí za stolom, či ten, čo obsluhuje? Nie ten, čo sedí? Ale ja som medzi vami ten, čo obsluhuje. Vy ste však v mojich skúškach zostali pri mne. A ja vám dávam kráľovstvo, ako ho mne dal môj Otec, aby ste jedli a pili pri stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmeňov Izraela. Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som za teba prosil, aby tvoja viera neochabla. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.“ On mu však povedal: „Pane, som hotový ísť s tebou aj do väzenia, aj na smrť.“ Ale Ježiš mu povedal: „Hovorím ti, Peter, dnes kohút nezaspieva, kým tri razy nezaprieš, že ma poznáš.“ Potom im povedal: „Keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi, či vám niečo chýbalo?“ Oni odpovedali: „Nič.“ A on nato: „Ale odteraz, kto má mešec, nech si ho vezme, podobne aj kapsu, a kto nemá, nech predá svoje šaty a kúpi si meč. Lebo hovorím vám, že sa musí na mne splniť, čo je napísané: A pripočítali ho k zločincovi. Všetko sa o mne plní.“ Oni však povedali: „Pane, pozri, tu sú dva meče.“ On im na to povedal: „To stačí.“*

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

7-13. verše: Každý sa chystá na sviatok. Tento bude o niečo väčšieho rázu. Pascha však musí byť neporušiteľná. Ježiša treba diskreditovať a izolovať od davu, a následne ho zničiť. Ako Boh riadi vzbúrený svet? Vidí, že Satan každého pokúša. Tak, ako v Edene, tak aj v Jeruzaleme sa snaží získať prívržencov. Ježiš v tomto stave sa taktiež chystá a riadi chod, aby učeníci pripravili spoločenstvo pre nich. Ježiš je však pevne rozhodnutý svoju službu dokončiť, teda zomrieť. Chce, aby učeníci patrične pripravili všetko na sviatok. Posiela dvoch učeníkov, aby mohli spoločne tráviť a zjesť Veľkonočného baránka. Všetko sa však deje v skrytosti a v tajnosti. Pre dav Ježiš musel všetko utajiť. Pre dav Ježiš je veľmi tajnostkársky. Presne povie vlastným, koho majú nasledovať a ktorým smerom sa majú uberať, ale meno i postavenie človeka neprezrádza. Ježiš ich presne a dopredu pripraví na tie znamenia, ktoré majú nasledovať. Ježiš sa chystá na sviatok. Nielen zákonníci, nielen farizeji, nielen starší majú plán, ale aj Božie kráľovstvo sa zjaví a to v takej podobe, ako nikdy predtým. Sú ľudia ochotní a náklonní k Ježišovi. Dajú miestnosť. Darujú čas a priestor, aby sa Ježiš so svojimi učeníkmi „naposledy“ porozprával a riadil chod večere a tým spoznal ich myšlienky a názory na to, čo Ježiša čaká.

14-23. verše: Ježišova posledná večera s učeníkmi bolo slávenie Paschy alebo niečo úplne iné? Aby sme to pochopili musíme sa oboznámiť s poradím Veľkonočnej večere. Patrí medzi rodinné stolové spoločenstvo Židov, ktorí sa zhromaždili pri západe slnka a usadili sa do správne pripravenej miestnosti. Tradícia večere bola jednoduchá. Celá večera poukázala na Hospodinovo vyslobodenie. Rozpomätali sa na vyslobodenie z Egypta a sľúbené mesiášske proroctvá. V spoločenstve významnú úlohu zohrala hlava rodiny. Ten prvý večer začal plnením pohárov a týmto požehnaním: „Požehnaný si, Pane, Bože náš, Kráľ sveta, ktorý si stvoril plod viniča!“ Potom sa rozpomätali na putovanie po púšti, na jeho pamiatku sa jedol horký koreň a nekvasený chlieb ako jedlo so šalátom a omáčkou. Pri naplnení druhého pohára rozhovor s deťmi pretrval, tu prerozprávali príbehy ľudu o význame vyvolenia a vyvedenia z Egypta, chod po púšti a zmluvu na hore Sinaj. Zaspievali ďakovné žalmy (Ž 113-114). Potom prišiel na rad Veľkonočný baránok a jeho naservírovanie. Po jedle zaznela modlitba vďakyvzdania a naplnenie pohára po tretíkrát, tak že sa modlili za jedlo, ale aj za Božie zavedenie do zasľúbenej zeme, lebo Boh všetko zlé pretvoril na dobré. V prosbách sa k nemu pripojil Izrael za odpustenie hriechov. Potom sa ešte rozprávali a večera bola sa skončila naplnením štvrtého pohára a spevom ďakovných žalmov (Ž 115-118). Aj tí najchudobnejší teda vypili štyri poháre vína (z vlastných pohárov) a s tým spojené požehnania, výroky a spevy určovali chod večere, preto bolo potrebné dôstojne pripraviť miestnosť. Ježiš však naplňuje Slovo Božie. Vo svojej náuke o pití viniča hovorí o tom, že Jeho smrť nie je

náhoda, On je Boží Syn, On je obeta zmierenia. To nie Satan, to nie ľudská moc, to nie povyšovanie vedúcich predstaviteľov Izraela, ale Pánova vôľa sa naplnila, a to je účinné a zjavné až dovtedy, kým sa kráľovstvo Božie nenaplní celkom. Veľké vykupiteľské dielo bude naplnené Jeho smrťou a nebude potrebné piť z viniča. Popritom Ježiš zavádza svojou službou novú zmluvu. Jej opis už poznajú učeníci z Knihy proroka Jeremiáša. Skrze Ježiša Krista sa to naplní: „*Hľa, blíži sa čas,“* *zníe výrok Hospodina, „keď uzavriem novú zmluvu s domom Izraela a s domom Júdu. Nie takú zmluvu, akú som uzavrel s vašimi otcami, keď som ich chopil za ruku, aby som ich vyviedol z Egypta. Oni totiž moju zmluvu porušili, hoci som bol ich Pánom,“* *zníe výrok Hospodina. „Toto však bude zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po týchto dňoch,“* *zníe výrok Hospodina. „Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpišem ho do ich srdca. Budem im Bohom a oni budú mojim ľudom. Už sa nebudú navzájom poučovať a brat bratovi nebude hovoriť: „Poznajte Hospodina!“, lebo všetci ma budú poznať, od najmenšieho až po najväčšieho,“* *zníe výrok Hospodina, „pretože im odpustím viny a na ich hriech nebudem viac spomínať.“* (Jer 31,31-34) Ježiš dobrorečil, vzdal vďaku a odovzdal učeníkom kalich spásy skrze svojej krvi. Tým Ježiš naznačil prvopočiatok vlastného kráľovstva, do ktorého prijíma každého, kto prijíma jeho obetavú službu a vyliatia Jeho krvi za, pre a namiesto dotyčného. Jeho kráľovstvo sa zjavuje už tu a ihneď je platné od dokonania obety Baránka. On túto novú spečatil svojou poslušnosťou na kríži. On túto novú zmluvu vyriadil svojím odovzdaním ducha vlastnému Otcovi. Toto vyrieknutie nastáva až potom, keď sa už zmienil o zradcovi. Satan si vyvolil svojho učeníka, a to Judáša, ktorého si aj Ježiš vyvolil. Jeho ruka je na tom istom stole ako ruka, ktorá bude prebodnutá pre svet. Ruky, ktorými prechádzajú mešce. Ruky, ktorými prechádzajú sprisahania proti Ježišovi. Ruky, ktorými prechádzajú peniaze, 30 strieborných za zradu. Ruky Judášove. Ruky Ježišove. Ruky, ktoré pohladia. Ruky, ktoré sa zovrú v modlitbách. Ruky, ktoré berú na náručia deti. Ruky, ktoré vedú. Ruky, ktoré budú prebodnuté. Kristus musí zomrieť, ale na službu Judášovu neexistuje odpustenie. Ruky zradcu bude konštruktívne viesť Satan a zdá sa, že Boží plán celkom naruší. Ale to je zdanie. To je klam. Všetko slúži k spaseniu sveta. Ten stôl, na ktorom je Judášova ruka, je Pánov stôl. Ponúka zmierenie. Ponúka radosť z obrátenia. Ponúka nový život. Mení zármutok učeníkov a potešuje skrúsené duše. Mení. Stôl Pánov je potrebný k zmene učeníkov. Stôl Pánov je potrebný k novému životu. Ježišova služba je potrebná k novému životu.

24-38. verše: Potom čo si učeníci udivene vypočujú Ježišovu správu o Jeho zradcovi, vynorí sa nová téma medzi učeníkmi: Kto je väčší? Stalo sa medzi nimi niečo podobné, keď Ježiš hovoril o utrpení Syna človeka (Lk 9,44-49). Táto skutočnosť poukazuje na to, že Ježiša jeho učeníci neporozumeli, ale kresťanom aj Lukáš pripomína, že práve počas ich vernej služby Ježišovi sú tým zlom ohrození.

Ostatní učeníci sa dostanú na okraj, lebo považujem sa za väčšieho ako ostatní (Lk 18,9) Ježiš varuje, že jeho cirkev má iný poriadok, ako výkon svetskej moci. V Ježišovi Boh miluje svet, hovorí jasne o svojej službe, ale v žiadnom prípade, sa cirkev nemôže riadiť ako svet. Evanjelista Lukáš Ježišove slová formuluje spôsobom, ktorý sa priamo hodí na vtedajšie cirkevné pomery: mladí a starší, vodcovia a sú v tom všetci ako sprievodcovia. Táto svetská moc sa buduje príkladne, ale On - Ježiš sa im predstavuje inak. Ježiš pri poslednej večeri nejedol sám, ale rozdával jedlo a pitie svojim učeníkom, potom sa to stane ešte názornejším príkladom na kríži. Ježiš je Syn Boží! Poriadok sveta je úplne iný. Učeníci ako vážení hostia sedia pri stole a Ježiš je ako sluha, ktorý im slúži. V Evanjeliu podľa Jána im dokonca umýva nohy (Ján 13,3-17). Svätá Večera Pánova je základom cirkevného poriadku: ako Ježiš slúži cirkvi, tak aj poriadok cirkvi musí byť službou, na ktorej sa má stavať. Čím starší je niekto v zbore, tým sa musíme dostať bližšie k Ježišovi v službe. V skutku On slúži nám všetkým, preto je hlavou cirkvi. Boh vyvyšuje tých, ktorí sa pokoria (Lk 14,11; Lk 18,14). Preto dal Ježišovi kráľovskú slávu a Ježiš tiež odmeňuje svojich učeníkov za ich vernosť: dáva im podiel na svojej kráľovskej nadvláde. (Lk 19,17). Ježiš nezabúda, že jeho učeníci zostali s ním v Jeho pokušeniach. Tu treba myslieť na tie skúšky a útoky, ktoré dostal. Musíme vedieť, akú hodnotu majú naši protivníci. Doteraz vydržali. Učeníci boli s ním, ale teraz s Jeho utrpením sa začína obdobie, charakterizované opätovným útokom Satana. Ježiš hovorí o Satanovi rovnakým spôsobom ako Jób o Satanovi. (Jób 1,67). Satan si získava Ježišových učeníkov. Metafora o preosievaní pšenice je symbolom toho, že učeníci podľahnú pokušeniu. Z biblických veršov je jasné, že všetci podľahnú. Dokonca aj Peter! Ale Ježiš prosí Boha. On sa osobitne prihovára za Petrovu vieru, aby neochabovala. Aj Peter padne, ale nestratí ho Ježiš. Vkladá do neho nádej a vkladá do neho modlitbu za jeho vieru. To so sebou nesie možnosť jeho obrátenia. Je to veľký dar, no nesie so sebou ešte väčšiu zodpovednosť. Ak sa obrátil, čaká ho povzbudenie bratov a sestier. Tieto dve vety spolu úzko súvisia. Ak oľutuje svoju aroganciu, že bol a chcel byť najväčší, potom môže posilniť svojich bratov. Vtedy si uvedomí, že jeho úlohou nie je poraziť svojich bratov, ale ich posilnenie. Ježiš hovorí o nadchádzajúcich súženiach a o tom, že iba jeho modlitba zachráni Petra pred posledným pádom. Peter predpovedal blížiace sa nebezpečenstvo mesiášskej vojny. Všetko chápe a uisťuje Ježiša o svojej obetavej vernosti. Ale nestačí odhodlanie a odvaha, lebo Peter v jednom rozporení hovorí o vernosti a v druhom svedčí o úplnom opaku. Niekedy je jednoduchšie na všetko prikyvovať ako nasledovať Ježiša, služobníka. Peter však zaprie Ježiša, ktorý ho obsluhuje. Keď Ježiš hovoril o poslaní svojich učeníkov, požiadal ich, aby sa pripravili na Jeho odchod. Čo ich čaká v blízkej budúcnosti? Len u Lukáša čítame o tom, že Ježišovo dielo na zemi a Jeho prítomnosť medzi učeníkmi je a bol výnimočnou situáciou. Učeníci žili bez vybavenia a ochrany, ale nič im

nechýbalo. Netrpeli. Ale teraz prichádza čas, keď budú potrebovať mešec, kapsu a meč. Ježišov výklad v žiadnom prípade nepredstavuje výzvu na ozbrojený odpor počas služby. Takto rozmýšľali Ježišovi súčasníci a možno aj jeho učeníci. Doteraz žili bezstarostne, no teraz musia žiť v plnej pohotovosti. Je potrebné, aby odolali pokušeniu. Nebezpečenstvo číha na nich. To je budúcnosť učeníkov. V Ňom sa naplnilo Písmo: „Pripočítajú ho k zločincom a bude zlomený“. Odkaz na Kríž. Toto je Jeho poníženie a smrť. Bude to niečo, čo učeníci neznesú. Prvý, ktorý súperí o moc, a Slovo Božie, ktoré hovorí o opaku. Oni čakajú na Ježišovu slávu a neočakávajú Jeho utrpenie. Učeníci sú stále zmätení. Berú to doslovne a myslia si, že Ježiš rozpráva príbeh o vojne. Hovorí im o krvavom boji. Počítajú aj s Ježišovou mocou, a preto si myslia, že možno budú stačiť dva meče. Ježiš však na to odpovedá: To stačí! Ak to berieme osobne ako učeníci, možno pomysleli na svoju bezpečnosť, tak to stačí, tie dva meče postačia, pretože to nie sú oni, ale Ježiš je v nebezpečenstve. Ale Ježiš hovorí o tom, že dosť bolo tých nedorozumení a rečí. Ježiš ide takto na kríž, že Jeho vlastní ho nepochopili. Sú prepletení a zmätení. Najuzší kruh učeníkov pletie slová ako meč, sláva a utrpenie z Ježišových úst. Prečo? Ako to zdôraznil Boh skrze proroka Izaiáša: *„Veď moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú moje cesty,“ znie výrok Hospodina.*“ (Iz 55,8) Ježiš nepotrebuje tvoje slová, ale tvoje srdce, milá sestra a drahý brat!

Záverečná modlitba: Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Veď ja som Hospodin, tvoj Boh, Svätý Izraela, tvoj spasiteľ. Dal som Egypt ako výkupné za teba, Kúš a Sábu namiesto teba.“ (Iz 43,3) Amen.

Záverečná pieseň: Žalm č. 34: „Ja dobrorečiť chcem každý deň Hospodinovi...“

Zlatica Oravcová: Kristov kríž

Pred nami ide... V slnka zatmení
On svieti - Jeho kríž!
Pred nami ide... Boh sa nemení!
Duša, či pochopíš? Popri nás ide...
Vystiera ruku, Roztápa hriechov ľad.
Popri nás ide... Púšť mení v lúku.

Duša. On má ňa rád!

Za nami ide... Krížom nás chráni
A počuť jeho hlas. Za nami ide...
Na jeho dlani Spasenia skvie sa jas!
Nad nami ide... Podobu kríža
Má cesta k nebesám. Nad nami ide...
Bôle sa tisia. Ó, duša, tu je Pán!

